

קומבינטוריקה – תרגול #10

תורת רמזי

הגדרה: נאמר ש- N בעל תכונה $R(k, l)$ אם לכל צביעה של K_N בכחול ואדום יש K_k כחול או K_l אדום. אם קיים מס' מינימלי N כך ש- K_N מקיים את התכונה $R(k, l)$, אז נאמר ש- $N = r(k, l)$.

משפט ארדוש סקרש: $r(k, l) \leq r(k-1, l) + r(k, l-1)$ אם הם קיימים.

משפט רמזי: עבור k, l טבעיים, $r(k, l) \leq \binom{k+l-2}{k-1}$ קיים ו- $r(k, l) \leq \binom{k+l-2}{k-1}$.

דוגמאות:

$$r(k, l) = r(l, k) \quad (1)$$

$$r(2, l) = l \quad (2)$$

$$r(3, 3) = 6 \quad (3)$$

$$r(3, 4) = 9 \quad (4)$$

תרגיל: הוכיחו כי לכל l טבעי מתקיים $r(3, l) \leq \left\lfloor \frac{l^2}{2} \right\rfloor + 1$.

פתרון: נוכיח באינדוקציה על l . בדיקה, עבור $l = 1$, $r(3, 1) = 1 \leq \left\lfloor \frac{1^2}{2} \right\rfloor + 1$. נניח שהטענה נכונה עבור $l - 1$ ונוכיח

עבור l . צ"ל שב- K_t יש K_3 כחול או K_l אדום. $\deg(v) = t - 1 = \left\lfloor \frac{l^2}{2} \right\rfloor$. מכל v יוצאות לפחות l צלעות כחולות, או לפחות $t - l$ צלעות אדומות. אם קיים v שיוצאים ממנו l צלעות כחולות, אז K_l אדום. אחרת, כל השכנים מחוברים באדום, ואז יש K_l אדום וסיימנו. בכחול אז סיימנו כי יש K_3 כחול.

במקרה השני, מכל קדקוד יוצאים לפחות $t - l$ צלעות אדומות. עבור $l = 2k + 1$ אי זוגי:

$$\left\lfloor \frac{l^2}{2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{(2k+1)^2}{2} \right\rfloor = 2k^2 + 2k + 1 = \left\lfloor \frac{(l-1)^2}{2} \right\rfloor + 1$$

ולכן $t = \left\lfloor \frac{l^2}{2} \right\rfloor + 1$ מס' זוגי. ניקח את אחד הקדקודים. יוצאות ממנו $t - l$ צלעות אדומות. נוכיח שבשכנים האדומים K_3 כחול או K_{l-1} אדום. $r(3, l-1) \leq t - l$. לפי הנחת האינדוקציה:

$$r(3, l-1) \leq \left\lfloor \frac{(l-1)^2}{2} \right\rfloor + 1$$

$$\frac{(l-1)^2}{2} + 1 = 2k^2 + 2k - l + 1 \leq t - l$$

ולכן ב- K_t יש K_3 כחול וסיימנו. אחרת, יש K_{l-1} אדום ויחד עם ה- v המקורי קיבלנו K_l אדום. עבור l זוגי, $t = \frac{l^2}{2} + 1$ אי זוגי ולכן $t - l$ אי זוגי. אם מכל v יוצאות בדיוק $t - l$ צלעות אדומות, אז כאשר נסתכל על הגרף האדום מקבלים שסכום הערכיות $t(t-l)$ הוא מס' אי זוגי. זו סתירה, ולכן קיים קדקוד שיוצאים ממנו לפחות $t - l + 1$ צלעות אדומות. ניקח v

כזהונסתכל על השכנים האדומים שלו שיוצרים K_{t-l+1} . צריך להוכיח שיש K_3 כחול או K_{l-1} אדום. $r(3, l-1) \leq t-l+1$.
1. לכן, מהנחת האינדוקציה:

$$r(r, l-1) \leq \left\lfloor \frac{(l-1)^2}{2} \right\rfloor + 1 = \left\lfloor \frac{l^2 - 2l + 1}{2} \right\rfloor + 1 = \frac{l^2}{2} - l + 1 + 1 = t - l + 1$$

תרגיל: נתונות 9 נק' במישור $\mathbb{R}^2$, $x_1, \dots, x_9 \in \mathbb{R}^2$ הוכיחו ש-3 מתוכן נמצאות במרחק שונה מ-1 ביניהן.

פתרון: נגדיר גרף K_9 לכל נק' מהנק' הנתונות במישור נתאים קדקוד בגרף נצבע את הצלעות בכחול אם המרחק הוא 1 ובאדום אחרת. $r(4,3) = 9$, ולכן K_4 כחול או K_3 אדום. לא קיימות 4 נק' במישור שהמרחק בין כל שתיים הוא בדיוק 1, ולכן לא יכול להיות K_4 כחול. לכן, יש K_3 אדום, וקיימות 3 נק' שהמרחק ביניהן שונה מ-1.

תרגיל: הוכיחו כי אם צובעים את צלעות K_{3n-1} בשני צבעים אז יש n צלעות זרות שכולן באותו צבע.

פתרון: נוכיח באינדוקציה. עבור $n = 1$ הטענה טריוויאלית. נניח עתה את נכונות הטענה עבור $n - 1$ ונוכיח עבור n . יהי K_{3n-1} . אם כל הצלעות צבועות בצבע אחד, אז:

$$v(K_{3n-1}) = \left\lfloor \frac{3n-1}{2} \right\rfloor \geq n$$

לכן יש זיווג בגודל n בצבע אחד. אחרת, חיש קדקוד v שממנו יוצאים יוצאות שתי צלעות בצבעים שונים – $\{v, u\}$ בכחול, ו- $\{v, w\}$ באדום. נוריד את u, w ואת כל הצלעות המכילות אותם, ונקבל $K_{3(n-1)-1}$. על פי הנחת האינדוקציה יש זיווג בגודל $n - 1$ באחד הצבעים – למשל בכחול. נחזיר חזרה את u, v, w ואת כל הצלעות ואז הזיווג יחד עם הצלע $\{v, u\}$ יהיה זיווג בגודל n הצבוע בכחול.